

«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει»: Συζήτηση για τον αγώνα του 1955-59 και την τουρκική εισβολή και 50χρονη κατοχή στην Κύπρο

/ [Ενορίες](#)



Συνεχίζεται η σειρά των εκδηλώσεων που διοργανώνει ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Πειραιώς στο πλαίσιο του προγράμματος [«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»](#), του [Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς](#), αφιερωμένες στην τραγική επέτειο της συμπλήρωσης 50 χρόνων από την [τουρκική εισβολή](#) στην [Κύπρο](#) και την συνεχιζόμενη κατοχή, με γενικό τίτλο «1974-2024, ΚΥΠΡΟΣ: 50 χρόνια μνήμης που πληγώνει».

Την Κυριακή 20 Οκτωβρίου 2024 ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Παναγιώτης Χαρατζόπουλος, Φυσικός Msc, MEd., φιλοξένησε τον Ομότιμο Καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ανδρέα Βοσκό σε μία συζήτηση με θέμα: **«ΚΥΠΡΟΣ: Από τον μεγαλειώδη αγώνα του 1955-59 στην τουρκική εισβολή και 50χρονη κατοχή. Και τώρα τί;»**

Παρακολουθήστε τη συζήτηση:

Στην εισαγωγή της παρουσίασης του ο κ. Βοσκός επεσήμανε ότι ο Ελληνισμός της Κύπρου έχει βαθιές και πολυαίωνες ρίζες, προομηρικές και ομηρικές. Έντονη ήταν στην αρχαία Κύπρο και είναι μέχρι σήμερα, σε πείσμα των επάλληλων κατακτητών, η αίσθηση των πανάρχαιων καταβολών, και μαζικότατη η συμμετοχή στους διαχρονικούς αγώνες ελευθερίας. Με μαζική συστράτευση και στους δύο Παγκόσμιους Πολέμους μαζί με την Ελλάδα, στο πλευρό των Βρετανών και των άλλων συμμάχων.



Η ευρύτατη κυπριακή συμμετοχή στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο επαινέθηκε επανειλημμένα από Βρετανούς αξιωματούχους και οι αόριστες υποσχέσεις μοιράζονταν αφειδώς.

Στα παρασκήνια όμως άλλα μεθοδεύονταν, όπως η άρνηση στην, εν εξορία, ελληνική κυβέρνηση να εγκατασταθεί στην Κύπρο, κι αργότερα, στον μεταπολεμικό διακανονισμό από τους συμμάχους, εδάφη με πυκνούς ελληνικούς πληθυσμούς αφήνονταν έξω από τα σύνορα του ελληνικού κράτους και η Κύπρος παρέμενε αγγλική αποικία.

Στην καθολική απαίτηση για Ένωση με τη μητέρα Ελλάδα, εκφρασμένη με επάλληλα διαβήματα τιμημένων εθελοντών των δύο Παγκόσμιων Πολέμων και με το παλλαϊκό δημοψήφισμα της 15ης Ιανουαρίου 1950, οι βρετανικές προθέσεις εκδηλώνονταν προκλητικές.



Όπως είπε χαρακτηριστικά ο κ. Βοσκόγ:

«Σαν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου την 1η Απριλίου του '55 και ήχησε παλλαϊκό το νέο εγερτήριο σάλπισμα στην Κύπρο, πρόβαλαν ξανά ολοζώντανοι θρύλοι παλιοί ομηρικοί και άλλοι καινούργιοι. Ο αγώνας με προσταγή του Διγενή κι ευχή του Μακαρίου, ανδρώθηκε και θέριαψε.

Νέοι ήρωες ενσαρκώνουν τα διαχρονικά ομηρικά πρότυπα ζωής με

χαρακτηριστικά παραδείγματα τον Κυριάκο Μάτση, τον Γρηγόρη Αυξεντίου, τον Ευαγόρα Παλληκαρίδη και τους άλλους οκτώ ήρωες της αγχόνης.»

Παρά τους γενναίους αγώνες και τις θυσίες, όπως παρατήρησε ο κ. Βοσκός, τα άνομα συμφέροντα των ισχυρών της γης και τα δικά μας ανεπίτρεπτα λάθη, δεν άφησαν να οδηγηθεί το καράβι της Ένωσης με την μητέρα Ελλάδα σε υπήνεμο λιμάνι.

Κι ήρθαν τον Ιούλιο του '74 οι Τούρκοι εισβολείς να φέρουν ξανά τη συμφορά. Όταν τα χαράματα της 20ης Ιουλίου έφτασαν πάνοπλες οι ορδές του Αττίλα, βρήκαν τις κερκόπορτες ανοιχτές.

Επίορκοι «ηγέτες» είχαν αφαιρέσει την προστατευτική ασπίδα με την απόσυρση της Ελληνικής Μεραρχίας από την Κύπρο, με το άφρον πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου προκάλεσαν τον επάρατο διχασμό, ενώ τα σύγχρονα πολυβολεία και πυροβολεία που είχαν ανοιχθεί με μόχθο από το '64, αφέθηκαν χωρίς υπερασπιστές. Και οι ορδές του Αττίλα αποβιβάστηκαν ανενόχλητες στις ακτές της Κερύνειας.

«Οι πράξεις ηρωισμού και αυτοθυσίας δεν απουσίασαν ούτε τούτη τη φορά. Ελάχιστες δυνάμεις της Εθνικής Φρουράς λίγο έλειψε να κατεξευτελίσουν τα αναρίθμητα ασκέρια των Τούρκων, αποκρούοντας για τρεις εβδομάδες επάλληλες και μανιώδεις τουρκικές επιθέσεις.

Η μαρτυρική ΕΛ.ΔΥ.Κ. και οι ηρωικοί καταδρομείς της απίστευτης επιχείρησης «ΝΙΚΗ» έκαναν το χρέος τους ως την τελευταία στιγμή με αυτοθυσία ελληνική, πολέμησαν με δυνάμεις πολλαπλά υπέρτερες αριθμητικά και σε δύναμη πυρός, αποδεκατίστηκαν μα έσωσαν τη Λευκωσία και την τιμή του Ελληνικού Στρατού.»

Πενήντα χρόνια μετά το κατάμαυρο καλοκαίρι του '74, η Κυπριακή Δημοκρατία είναι από το 2004 πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μα η πολυπόθητη λύση του μεγάλου εθνικού θέματος δεν ήρθε.

Απαράγραπτο μένει το χρέος του αγώνα για μια Κύπρο απελευθερωμένη και επανενωμένη, τόνισε ο κ. Βοσκός, ένα κανονικό ευρωπαϊκό κράτος χωρίς κατοχικά στρατεύματα και κηδεμόνευση από ξένους, εστία ειρήνης και κράτος ευημερίας όλων των νόμιμων κατοίκων της.

Από την παρουσίαση του κ. Βοσκού, είναι σαφές ότι οι Άγγλοι δεν όδευσαν στην Ένωση της Κύπρου με την Μητέρα Ελλάδα, παρ' όλο που δεν εξυπηρέτησαν έτσι τα δικά τους τα συμφέροντα.

Οι Συνθήκες Ζυρίχης - Λονδίνου ήταν εκβιαστικό βήμα, διότι κατ' ανάγκη υπογράφηκε μία συμφωνία που δεν ήταν λειτουργική, με την Τουρκία ουσιαστικά ποτέ να μην δέχτηκε τη συμφωνία και δεν ξέχασε ποτέ ότι διεκδικεί την Κύπρο.

Από τα πιο μελανά σημεία της περιόδου 1960-74 ήταν η διάσταση απόψεων τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα και πολλά οδυνηρά έγιναν τότε, με τον διχασμό να υποβόσκει πολύ απειλητικός και να μην επιτρέπει να βρεθεί τρόπος να τα βρούμε μεταξύ μας.

Στη συνέχεια ο κ. Βοσκός αναφέρθηκε με συγκίνηση και πολλές λεπτομέρειες, στα προσωπικά οδυνηρά του βιώματα από το 1974, όπου ως έφεδρος ανθυπολοχαγός πολέμησε στον αγώνα. Οι μνήμες του επικεντρώθηκαν στην 20η Ιουλίου που τον βρήκε στην Αμμόχωστο, περιγράφοντας λεπτομερειακά τα γεγονότα που ακολούθησαν όπως τα έζησε με την ενεργό συμμετοχή του.



Συμπερασματικά, ως επίλογος της συζήτησης, σήμερα, 50 χρόνια μετά, η Κύπρος

είναι μέλος της Ε.Ε., αλλά παραμένει ημικατεχόμενη με ένα ψευδοκράτος στον βορρά μη αναγνωριζόμενο διεθνώς, και την ελεύθερη Κύπρο στο νότο με καταπληκτική ανάπτυξη.

Είναι πολύτιμο κομμάτι του ελληνισμού. Τα 50 χρόνια βάνουσης κατοχής είναι όντως πολλά, μα έχουμε περάσει και χειρότερα. Να μην σταματάμε να θυμόμαστε και να αγωνιζόμαστε, προσδοκώντας την ποθητή ανάσταση.



(Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς)